

СЕКЦІЯ «ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ»

УДК 331.54(477)

Онуфрієнко Г. С.¹, Міщенко С. А.²

¹ д-р філос. у філол. науках, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ГФ-211 НУ «Запорізька політехніка»

КРЕАТИВНИЙ ФОРМАТ КОЛЕКТИВНОГО ОБГОВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ МІЖНАРОДНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Креативні форми колективного обговорення професійних проблем (КФКОПП) у сфері міжнародної комунікації (МК) дедалі набувають більшої актуальності в контексті масштабного й інтенсивного процесу інформатизації та глобалізаційних тенденцій. Це стимулює потребу світової спільноти в продуктивності МК та відповідальності за її результати. Мета цієї розвідки – обґрунтувати актуальність КФКОПП для сфери МК, з'ясувати час їх першого застосування та визначити особливості.

Ще від античних часів важливу роль у ділових взаєминах відіграє дискусія, теоретичні засади якої започатковано Сократом й Аристотелем. Наразі найбільшого практичного застосування офлайн та онлайн набули в усьому світі і на національному, і на міжнародному рівнях, окрім перемовин, ще й круглі столи, телемости, мозкові штурми, в яких професіонали з високим когнітивним і творчим потенціалом та комунікативною активністю на різних міжнародних мовах розв'язують спірні і нагальні проблеми. Результати таких колективних обговорень – дієвий чинник як у вчасному й обґрунтованому прийнятті оптимальних рішень, так і в їх реалізації.

Серед усіх відомих КФКОПП найактуальнішими завдяки потужності їх креативного й партнерського потенціалу та найбільш затребуваними в МК є всі підстави назвати круглий стіл, перемовини, дебати, телемости та якнайбільше «мозковий штурм». У різних професійних дискурсах особливості публічної МК досліджують у наукових працях з комунікативістики й риторики, з конфліктології та психолінгвістики, менеджменту і правознавства, філософії і політології, соціології й етики, лінгводидактики та культурології, журналістики і комп'ютерних технологій. Креативний компонент колективного обговорення фахових проблем обирається у тому чи іншому ракурсі як об'єкт наукового аналізу і в книжкових виданнях, і в журнальних статтях, і в доповідях на конференціях, і в дисертаціях. Мультиаспектуально КФКОПП досліджують такі сучасні українські науковці, як М. Бучинський ("мозковий штурм"), Г. Луцишин (теорія переговорів), Г. Онуфрієнко (наукові дискусії, моделювання ділових інтерактивних комунікацій), Л. Петренко (круглий стіл), О. Пометун (освітні дебати) та інші. Про круглий стіл як зручну форму групової комунікації уперше написав близько 1150 року англо-нормандський поет Роберт Вас. У

сучасній МК круглий стіл – це зустріч сторін рівноправних (представників державних, урядових, наукових, громадських, молодіжних організацій) з метою визначення стратегії діяльності та співробітництва. Витоки дебатів сягають часів Давньої Греції, де дискусії були проявом демократії. Вміння публічно переконувати і перемагати в словесних поєдинках цінувалося в усіх середньовічних європейських університетах. Витоки сучасних політичних дебатів пов'язують із 1265 роком, коли вперше вони відбулися у британському парламенті. Дебати як вербальні змагання серед студентства з'явилися 1953 року в Гарвардському університеті. А перший міжнародний телеміст Європа-США відбувся 23 серпня 1962 р. Ця КФКОПП в умовах нинішнього дистанційного вектору життя соціуму дедалі ставатиме більш затребуваною з різних об'єктивних причин. Тематика міжнародних телемостів може бути різноманітною, проте обов'язково значущою в глобальному вимірі. Найпотужніший творчий потенціал має мозковий штурм (брейнстормінг), він забезпечує інтенсивне й оперативне генерування ідей. Є припущення, що першими його застосували вікінги, втім винахід цієї КФКОПП здебільшого пов'язує з американським журналістом Алексом Осборном, який уперше його запровадив для працівників рекламної агенції. Сутність цієї КФКОПП – спродувати якнайбільше ідей задля пошуку якнайоптимальнішої з них.

Різні КФКОПП мають чимало спільних функцій у МК: сприяють ефективному та безконфліктному розв'язанню проблеми, вимагають від учасників загальної і предметної ерудованості, об'єктивності, мовленнєвої і комунікативної культури та повної відповідальності за достовірність повідомлюваного, надають усім можливість комунікувати, передбачають їх доброчесну й коректну взаємодію, скеровані на толерантний пошук успішного рішення. Втім є й певні особливості у кожній з КФКОПП, зокрема, «мозковий штурм» вимагає від учасників найглибшої та найширшої ерудованості й оперативності мислення, а практика участі в круглих столах допомагає позбутися мовнокомунікативної скутості, покращити короткочасну пам'ять та збільшити в рази діапазон мозкової діяльності.

Отже, здійснений порівняльний аналіз КФКОПП переконує у їх затребуваності у сфері МК, що зобов'язує студентів наполегливо формувати комплексну мовнокомунікативну компетентність, яка гарантуватиме конструктивність у вербальному спілкуванні та забезпечить від конфліктів, дезінформації, словесної агресії. "Інформаційна гігієна" на засадах чинних стандартів ефективного й переконливого спілкування в чесних пошуках оптимальних рішень – нагальна вимога часу, соціуму і МК до КФКОПП.